

Vestlandsrådet

Årsmelding for Vestlandsrådet 2019

Forord:

Samarbeidet på Vestlandet fortsetter

Regionreformen er fullført i 2019 ved at Sogn og Fjordane og Hordaland slår seg sammen, og blir til storfylket Vestland.

I løpet av prosessen har mange spørsmål vært luftet. Burde flere fylker gått sammen? Var navnet Vestland det rette? Vil samarbeidet gjennom Vestlandsrådet videreføres på samme måte?

Det er nå klart at Vestlandet består av tre fylker: Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland. Navnespørsmålet er avgjort en gang for alle, og dette med Vestland og Vestlandet vil nok gå seg til.

Vestlandsrådet har tatt grep for å tilpasse sin virksomhet til å omfatte tre fylker. Styringsdokumentene er oppdaterte i samsvar med ny fylkesstruktur og ny kommunelov.

Sammenslåingsprosessen har nok tatt mye tid og ressurser i Sogn og Fjordane og Hordaland. Men bortsett fra en og annen møtekollisjon har samarbeidet på Vestlandet vært lite preget av dette. Det hersker en god og positiv stemning både politisk og administrativt og antall møter og saker er på samme nivå som tidligere år.

Vestlandsrådet har tatt grep på flere viktige områder: Vi har hatt møte med Klima- og miljødepartementet og bedt om å få en koordinerende rolle innen tiltak mot marin forsøpling. Vi har også satt i gang et prosjekt som involverer en rekke ulike instanser som arbeider med denne problematikken. Selv om Vestlandsrådet ikke har blitt tildelt noe formelt forvaltningsansvar for tiltak mot marin forsøpling, så er vårt engasjement et tydelig signal, og prosjektet er en viktig katalysator og koordinator.

Klima, miljø og bærekraftig virksomhet er blitt mer og mer viktige på de områdene der Vestlandsrådet samarbeider. Det skjer en rivende utvikling innen samferdsel og reiseliv. Hydrogen vil i løpet av få år bli en viktig energibærer, og vil avløse fossil energi på båter og større kjøretøy. Det samme gjelder batteridrevne ferger og båter.

Reiselivet har hatt en svært positiv utvikling de siste årene, og turiststrømmen til Vestlandet ser ikke ut til å avta. Bransjen er nødt til å drive på en mer bærekraftig måte, og en vurderer begrensinger på hvor mange som kan være på samme sted. Reiselivsbransjen prøver også å fordele besøkene gjennom hele året. Dette er viktig både for å avlaste toppene, og for å skape stabile arbeidsplasser. Utarbeidelsen av en felles og bærekraftig cruise-strategi og samarbeidet med Fjord Norge har vært viktige satsinger fra Vestlandsrådet sin side.

Felles uttalelser knyttet til Nasjonal Transportplan og møter med nasjonale myndigheter om samferdselsmessige utfordringer på Vestlandet har stått og vil alltid være viktige punkter på rådets agenda. Det handler om rassikring, ferjefri E39, finansiering av ferjer og hurtigbåter eller andre prosjekter som bidrar til økt verdiskaping langs vestlandskysten.

Solveig Ege Tengesdal
Leder i Vestlandsrådet 2019

Viktige saker i Vestlandsrådet 2019

Organisering – «Vestlandsrådet og framtida»

Spørsmålet om Vestlandsrådet si framtid vart reist på arbeidsutvalets møte 25. januar 2018. AU vedtok at det til møtet i juni 2018 skulle bli lagt fram «ei sak om framtidig samarbeid i Vestlandsrådet, mellom anna sett i lys av regionreforma».

Saka «Vestlandsrådet og framtida» vart drøfta på alle dei etterfølgande møta i rådet. På møtet 21. juni i Førde vart det sett førebels sluttstrek. Då vart det vedteke ny politisk plattform, og det vart tilrådd ein ny samarbeidsavtale. Grunnlaget for den nye samarbeidsavtalen var tilpasning til ny fylkesstruktur og til ny kommunelov. I denne er det nytt regelverk om politisk samarbeid mellom kommunar og fylkeskommunar.

I det nye Vestlandsrådet blir det 6 medlemmer frå kvart av dei tre samarbeidande fylkeskommunane. Utgiftene skal som før delast likt på dei tre fylka. For 2020 vart kontingenten sett til 600.000kr for kvart fylke.

Den reviderte plattformen har 5 punkt:

1. Samferdsel
2. Fellesprosjekt mellom dei tre fylkeskommunane
3. Politisk beredskap
4. Internasjonalt arbeid
5. Kultur – identitet

Marin forsøpling

I 2017 vedtok Vestlandsrådet at dei ønska å ta ei leiande koordinatorrolle innan marin forsøpling langs vestlandskysten. I tillegg ville ein medverke til å setje temaet på den politiske dagsordenen nasjonalt for å sikra naudsynnte prioriteringar og ressursar til arbeidet. Ein vedtok og å arbeida for at temaet vert følgd opp i internasjonale fora, som t.d. Nordsjøkommisjonen/CPMR.

Seinare har det vore sett av midlar til ein 50 prosent stillingsressurs som prosjektleiar. Denne har vore lokalisert i Hordaland. Prosjektet har fått namnet «Tiltak mot marin forsøpling» og har i 2019 initiert, støtta og bidratt til etablering av fleire prosjekter innafor plasttematikken. Det har bidratt til søknader om midler til å gjennomføre arbeid knytt til marin forsøpling, som deling og testing av ny metode, forskning, innovasjon for å nemna nokre.

Prosjektet samarbeider mellom anna med fylkesmennene på Vestlandet, friluftsråda, Senter for oljevern og marint miljø, Kystverket og Hold Norge Rent, for auka samkoordinering knytta til plast og marin forsøpling.

I februar vart det arrangert eit vellukka koordineringsmøte med aktørar på Vestlandet. Her vart det knytt kontakt mellom aktørar og utveksla mykje nyttig informasjon.

I januar hadde AU i Vestlandsrådet eit møte med Klima- og miljødepartementet v/ statssekretær Sveinung Rotevatn. Føremålet var å få ein aksept på at Vestlandsrådet skulle få ei koordinerande rolle i arbeidet mot marin forsøpling. Møtet vart følgd opp i form av eit brev. Departementet har svart at dei ikkje vil leggja eit formelt

forvaltningsansvar til Vestlandsrådet, men at dei set pris på det engasjementet rådet viser.

Realiteten er at Vestlandsrådet gjennom prosjektet spelar ei koordinerande rolle, utan at det kjem i konflikt med den formelle ansvars- og oppgjevfordelinga.

Hydrogen

Vestlandsrådet har vore engasjert i hydrogen som energiberar sidan 2016.

På møtet 15. februar vedtok Vestlandsrådet ein hydrogenstrategi og handlingsplan for 2019-2020. Det er tilsett prosjektleiar i 80% stilling lokalisert i Hordaland fylkeskommune.

13. november vart det arrangert ein nasjonal hydrogenkonferanse i Stavanger.

Travel like the locals

«Travel like the locals» er turistturar med kollektivtransport. Turane går med bussar, hurtigbåtar og ferjer som uansett skal gå, og slik bidrar konseptet til å fylle tomme seter, og det gir turistar og reiselivsnæringa mogelegheit til å velje eit miljøvennleg reiseprodukt. Det var Møre og Romsdal fylkeskommune som utvikla konseptet med oppstart der i 2016.

Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylkeskommuner innvilga i 2019 inntil 300.000 kroner kvar for å innføre konseptet/produktet «Travel like the locals» i dei tre fylka. Prosjektet resulterte i 50 salsklare turar i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland frå juni 2019. Turane er tilgjengelege på nett (titl.no) og hos destinasjonsselskap/turistkontor.

Etter evaluering av sommarsesongen 2019 meiner styringsgruppa, med representantar frå Sogn og Fjordane fylkeskommune/Kringom, Hordaland og Rogaland fylkeskommuner, Skyss, Kolombus og reiselivsnæringa ved NCE Tourism at det er nødvendig å vidareføre prosjektet i minst eit år med ein felles ressurs til overordna styring og midlar til felles marknadsføring, slik at konseptet blir godt forankra og sikre at vidareutviklinga blir gjort i tråd med dei føringar som er lagt, blant anna at fylkeskryssande turar skal prioriterast.

Scenario 2030

Vestlandsrådet samarbeider med Fjord Norge AS om eit scenarioprojekt med tanke på korleis landsdelen skal utvikla seg frem til 2030 på reiselivsområdet . Det er utarbeidd ei skisse på kva Scenarioprojektet skal omfatta.

Menon Economics er valgt ut til å gjennomføra arbeidet, som består av to deler:

- Utarbeiding av ein nullpunktsanalyse

- Utarbeiding av ulike scenaria med utarbeiding av ti-punkts liste over tiltak og føresetnader

Styringsgruppa for prosjektet består av FjordNorge AS, fylkeskommunane på Vestlandet og tre øvrige representanter frå landsdelen.

Scenarioprojektet var tema på konferansen «Vestlandstreffet 2019», 18.-19. november.

Saka skal handsamast i fylkeskommunane, for så endeleg handsaming i Vestlandsrådet 2020.

Handlingsplan Cruisestrategi

Det vart arrangert ein nasjonal cruisekonferanse 29. oktober i Bergen i regi av Vestlandsrådet. Det var om lag 170 deltakarar frå heile landet, men naturleg nok med ein overvekt frå Vestlandfylka.

Den generelle tilbakemeldinga var at det var ein god konferanse med eit godt, fagleg program.

Fleire tok til orde for å arrangera denne konferansen årleg, då det er viktig å samla cruisenæringa, andre berørte næringer og offentlege styresmakter til felles diskusjon og læring.

Samferdsel – AutoPASS for ferger

AutoPASS for ferge er eit nasjonalt system for betaling av fergereiser som har erstatta dei nasjonale ordningane med verdikort og storbrukarkort. På fergene vil ei no ta betalt via AutoPASS-brikke eller AutoPASS-fergekort, og betalinga vert trekt frå innbetalt forskot på AutoPASS-fergekonto.

Meninga med innføring av AutoPASS som betalingsssystem i fergedrifta er å gjera sjølve betalingsprosessen enklare, både for passasjerane og for mannskapet om bord. Brikkebetaling ved hjelp av AutoPASS vil gjere ventetida på kai kortare og redusera kostnader til billettering.

Den nye ordninga har gjort det dyrare for passasjerar som reiser utan kjøretøy, og som tidlegare har hatt verdikort.

Vestlandsrådet har tatt tak i denne problematikken med sikte på ei betre ordning for passasjerar. Ein er i dialog med Statens Vegvesen og Samferdselsdepartementet om saka.

Internasjonalt arbeid

EØS-avtalen gjer at mange EU direktiv og regelverk blir gjeldande også i Noreg, og det er viktig at norske aktørar nyttar det handlingsrommet som finst til å påverka utforming og gjennomføring av nytt EU/EØS-regelverk.

Norske fylkeskommunar nyttar t.d. Europapolitisk Forum, medlemskapen i CPMR og Nordsjøkommisjonen som sentrale arenaer for påverknad og medverknad.

I mange høve har det vore nyttig å samordna Vestlandsfylka sine engasjement i europeiske spørsmål.

Vestlandsrådet får innsikt i og høve til å diskutera aktuelle europapolitiske saker som sekretariatet legg fram. Innspel i Europapolitisk Forum, CPMR og Nordsjøkommisjonen blir samordna gjennom Skype-møte og delegatmøte. Vestlandsrådet har fram til no hatt felles representasjon i Europapolitisk Forum og NORA Nordisk Atlantsamarbeid.

Vestlandsrådet er også nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Nordsjøprogrammet.

I 2019 har Nordsjøkommisjonen arbeidd vidare med eit nytt strategidokument for 2020-30. Eit framlegg til overordna struktur og hovudprioriteringar blei lagt fram for og drøfta på generalforsamlinga i Marstrand i juni 2019, der alle Vestlandsfylka deltok. Internasjonal koordinator i Rogaland er medlem i den administrative arbeidsgruppa som har utarbeida dokumentutkastet.

CPMR vedtok på si generalforsamling i Palermo i oktober eit manifest som uttrykker CPMR sine hovudprioriteringar for arbeidet. Utanom Hordaland deltok dei tre andre fylka på møtet.

Europapolitisk Forum har hatt eit møte i 2019 (haustmøtet er utsett til januar 2020), på Hamar 13.-14.mai. Fylkesordførar Jon Aasen har vore Vestlandsrådet sitt medlem i rådet. Møtet på Hamar hadde ungdomsmedverknad som hovudsak. Medlemane fekk også orientering om prosessen med å velja kva for EU-program Noreg vil ta del i etter 2020.

Saker handsama av Vestlandsrådet i 2019

Møtet 15. februar på Sola i Rogaland

- 1 Rekneskap 2018
- 2 Årsmelding 2018
- 3 Budsjett 2019
- 4 Vestlandsrådet og framtida
- 5 Marin forsøpling
- 6 Strategiplan for hydrogen på Vestlandet
- 7 Rapport frå internasjonalt arbeid
- 8 Handlingsplan for Vestlandet sitt arbeid i Nordsjøkommisjonen
- 9 Mogelege konsekvensar av «hard brbexit»
- 10 Travel like the locals – statusrapport
- 11 Orientering om NORA
- 12 Vestmarin – årsrapport for 2018 og handlingsprogram for 2019
- 13 FN sine berekraftsmål – status i Vestlandsfylka

Møtet 21. juni i Førde, Sogn og Fjordane

- 14 Godkjenning av protokoll frå møtet i Vestlandsrådet 15. februar 2019
- 15 Framtidig organisering av Vestlandsrådet
- 16 Plattform for Vestlandsrådet
- 17 Rapportar frå internasjonalt arbeid Vestlandsrådet deltek i
- 18 Arbeidet med handlingsplan for cruisestrategi for Vestlandet – status mai 2019
- 19 Felles innspel til NTP-arbeidet
- 20 Tilskot til utbygging av breiband
- 21 Betalingskonseptet «AutoPASS for ferje»
- 22 Etablering av ein database med økonomiske nøkkeltal for alle verksemder på Vestlandet

Møtet 27. november på Flesland i Hordaland

- 23 Godkjenning av møteprotokoll 21.juni
- 24 Dekning av utgifter på nasjonal cruisekonferanse
- 25 Orienteringer om internasjonalt arbeid
- 26 Uttale til NOU 2019-16 Skattlegging av vannkraftverk
- 27 Travel like the locals – vidareføring
- 28 AutoPASS på ferger -status
- 29 Cruisestrategi for Vestlandet som case i mentorordning gjennom FINN-EU og Forskningsrådet
- 30 Prosjektet Tiltak mot marin forsøpling
- 31 Europapolitisk forum – oppnemning av nytt medlem
- 32 Møteplan for Vestlandsrådet 2020

Presentasjonar på møta i Vestlandsrådet

På møta i Vestlandsrådet har ein innleiingar og presentasjonar om fagområde aktuelle problemstillingar innafor rådet sitt interessefelt. I 2019 har vi fått presentert følgjande:

15. februar:

Johanne Sognefest-Haaland, Hordaland fylkeskommune: Nøkkeltal 2018

21. juni:

Marit Holen, Møre og Romsdal fylkeskommune: *Travel like the locals*

Kristian Jørgensen, Fjord Norge AS: *Aktuelt i Fjord Norge*

Hanne Kristine Samstad, Cowi: *Evt hurtigbåtrute Bergen – Ålesund via Stadt Skipstunnel*

Endre Høgalmen, Sogn og Fjordane fylkeskommune:

27. november:

Sigurd Klyve Grytte: *Vestlandsmeldingen*

Hans Morten Løvrød, Nasjonalt pilegrimssenter: *Orientering om kystpilgrimsleder*

Ásmundur Godjonsson, direktør i NORA:

Kate Clarke, Hordaland fylkeskommune: *Interreg Nordsjøprogrammet*

Sogn og Fjordane idrettskrets: *Autopass på ferger. Konsekvenser for idretten*

Medlemmene i Vestlandsrådet 2019

Rogaland fylkeskommune

Solveig Ege Tengesdal (Krf) – fylkesordfører (leiar i Vestlandsrådet)
Marianne Chesak (A) – fylkesvaraordfører
Arne Bergsvåg (Sp)
Janne Johnsen (H)
Pål Morten Borgli (Frp)

Hordaland fylkeskommune

Anne Gine Hestetun (A) – fylkesordfører
Pål Kårbø (Krf) – fylkesvaraordfører
Benthe Bondhus (Sp)
Silja Ekeland Bjørkly (H)
Terje Søviknes (Frp)

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Jenny Følling (Sp) – fylkesordfører
Åshild Kjelsnes (A) – fylkesvaraordfører
Noralv Distad (H)
Trude Brosvik (Krf)
Jakob Andre Sandal (Sv)

Møre og Romsdal fylkeskommune

Jon Aasen (A) – fylkesordfører
Gunn Berit Gjerde (V) – fylkesvaraordfører
Jan Ove Tryggstad (Sp)
Charles Tøsse (H)
Frank Sve (Frp)

Etter fylkestingvalet vart det oppnemnd nye representantar frå Møre og Romsdal og Rogaland. Sogn og Fjordane og Hordaland møtte med dei sittande representantane.

Frå Rogaland gjekk desse ut: Janne Johnsen (H) og Pål Morten Borgli (FrP).
Inn kom: Ole Ueland (H). Margrethe Dysjaland (FrP), Alexander Rügert-Raustein (MDG)

Frå Møre og Romsdal gjekk desse ut: Jon Aasen (Ap), Gunn Berit Gjerde (V), Charles Tøsse (H)
Inn kom: Tove-Lise Torve (Ap), Per Vidar Kjølmoen (Ap), Randi Walderhaug Frisvoll (Krf), Anders Riise (H)

Vestlandsrådets administrative organisasjon

Administrasjonen knytta til Vestlandsrådet vert leia av fylkesrådmannen i det fylket som har leiarskapet. I 2019 har dette vore fylkesrådmann Inge Smith Dokken, Rogaland fylkeskommune. Sekretariatsleiar har hatt kontor på Fylkeshuset i Stavanger.

Arne Hope har hatt funksjonen som sekretariatsleiar og har vore den som har koordinert det daglege arbeidet rundt Vestlandsrådet.

Kvart fylke har sin kontaktperson inn mot sekretariatsleiar, og det er i drift faggrupper på tvers av fylkesgrensene på ulike felt. Faggruppene er koordinert av det fylket som har leiarfunksjonen.

Deltaking på møter, konferansar o.l

I løpet av året har sekretariatsleiar delteke på følgjande, -utanom møta i Vestlandsrådet:

- 04. jan Møte i internasjonal faggruppe, Stavanger
- 16. jan Reiselivskonferanse, Sandnes
- 22. jan Møte med Kommunal- og miljødepartementet om marin forsøpling, Oslo
- 20. feb Møte med cruisenæringa, Bergen
- 06. mar Lokal konferanse om hydrogen, Stavanger
- 02. apr Koordineringskonferanse om marin forsøpling, Bergen
- 29. apr Kontaktmøte med Sogn og Fjordane fylkeskommune, Leikanger
- 03. mai Næringssjefforum, Bergen/Ulriken
- 22. aug Explore Ryfylke, Preikestolen fjellstue
- 29. aug Kontaktmøte med ny sekretariatsleiar frå 2020, Bergen
- 28.-29. okt Cruisekonferanse, Bergen
- 18.-19. nov Vestlandstreffet 2019 – Fjord Norge, Bergen

Sekretariatsleiar har og hatt fortløpande kontakt med leiar, fylkesrådmann og fagpersonane innan dei enkelte områda.

Oversikt over sekretariat, fylkeskontaktar og faggrupper per 31.12.2019:

Sekretariat for Vestlandsrådet/fylkesrådmennene sine kontaktpersonar

Arne Hope, Rogaland, sekretariatsleiar

Randi Klæbo, Rogaland
Beate Bergsholm, Hordaland
Endre Høgalmen, Sogn og Fjordane
Kristin Rundsveen, Sogn og Fjordane
Robert Løvik, Møre og Romsdal

Samferdslegruppaa – faggruppe for Nasjonal transportplan m.m.

Joachim Weisser, Rogaland
Olav Arne Vatne, Møre og Romsdal
Arild Fuglseth, Møre og Romsdal
Per Ove Nydal, Møre og Romsdal
Matti Torgersen, Hordaland
Ole Ingar Hagen Hæreid, Sogn og Fjordane

Faggruppe for cruisestrategien og ev. scenarioprojekt for turisme m.m.

Randi Klæbo, Rogaland
Eivind Vartdal Ryste, Møre og Romsdal
Mette Nora Sætre, Hordaland
Marta Rongved Dixon, Hordaland
Endre Høgalmen, Sogn og Fjordane
Anne-Silje Sylvarnes, Sogn og Fjordane

Marin gruppe (Vest Marin) – internasjonal deltaking og næringsretta kompetanseutvikling m.m.

Eystein Bredland Hansen, Rogaland
Lisbeth Nervik, Møre og Romsdal
Siri Hanson, Hordaland
Lena Merethe Søderholm, Sogn og Fjordane

Marin forsøpling – prosjektgruppe

Thorsten Gøtterup, Rogaland
Lisbeth Nervik, Møre og Romsdal
Sveinung Klyve, Hordaland
Rolf Årdal, Sogn og Fjordane
Gudrun Kristin Fatland, prosjektleiar, Hordaland

Hydroengruppa – prosjektgruppe for hydrogenstrategiprosessen

Christian Herheim, Rogaland
Lina Vassdal, Møre og Romsdal
Tale Halsør, Hordaland
Audun Erik Sunde, Sogn og Fjordane

Tore Solheimsvik, prosjektleiar, Hordaland

Internasjonalt arbeid

Geir Sør-Reime, Rogaland

Birgit Aarønæs, Møre og Romsdal

Kate Clarke, Hordaland

Kristin Rundsveen, Sogn og Fjordane

Næringsklynger og nøkkeltal for marine, maritime og energinæringane

Eystein Bredland Hansen, Rogaland

Lasse Kolbjørn Anke Hansen, Hordaland

Mette Nora Sætre, Hordaland

Endre Høgalmen, Sogn og Fjordane